

NAPREJ

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Proti lovcem na mandate.

Kdor je kdaj dvomil o tistih gospodih, ki smo jih morali vreči iz stranke zato, ker niso hoteli, da bi se uredile organizacije;

kdor je kdaj še upal, da so »dobri socialisti« tudi tisti gospodje poslanci, ki so delali samo zase, stranki pa niso hoteli pomagati ne z delom, ne s plačevanjem prispevkov;

kdor je sploh kdaj mislil, da je bilo vodstvo naše stranke prestrogo, češ, za vsako »malenkost« ni treba razdirati »enotnosti« in »sloga«;

sploh vsi tisti, ki so bili proti čiščenju, proti odstranitvi kapitalistov iz proletarskih vrst, češ, v vsaki stranki so poštene in nepošteni ljudje;

vsii ti naj zdaj pri volilnem boju pazijo, da ne začno dolžiti vodstvo naše stranke nasprotnih lastnosti, predvsem premajhne energije pri razkrinkavanju koritarjev.

Že na strankinem zboru smo slišali očitek, zakaj nismo zapodili g. Golouha že l. 1920. Ko bodo zdajle zvedeli, da so šli vsi koritarji k cesarsko kraljevim komunistom v »enotno fronto« in v novo »Socialistično stranko delovnega ljudstva«, kjer bodo imeli tisti nered, ki jim ga mi nismo smeli dovoliti, in da je šlo za njimi mnogo bednega delavstva, ki ni imelo časa čitati vsak dan, v naše organizacije pa ni hotelo vstopiti, ker se je balo prav tistih koritarjev, ki jim bo pri

sedanjih volitvah oddalo svoje glasove — ko bodo vse to gledali in se čudili, bodo dolžili gotovo našo stranko, da je bila premalo ostra, in naš tisk, da je premalo jasno pisal...

Pa je pisal jasno dovolj. Nikdar nismo odganjali nobenega delavca, in če pravijo komunisti, da nismo hoteli sloge proletariata, je to prav navadna laž, kajti tudi komunistom smo povedali, da preteklost in vsi kisle spomini lahko ostanejo popolnoma na strani, kdor hoče delati, ima v naši stranki vselej dovolj prostora. Še celo stare pravice smo jim ponu ali in termin podaljšali prav do konca l. 1921. Toda tisti, ki so danes lepo združeni v bratskem objemu, so bili takrat na naši in na komunistični strani proti enotni organizaciji in proti redu v stranki.

Mi smo to vedeli in povedali, toda delavstvo se je premalo zanimalo in zato ni razumelo. Organizacije so se pa konsolidirale prepočasi, beda delavstva je bila prevelika. Povsod pa, kjer ni močnih organizacij, imajo moč nad delavstvom demagogi.

»Enotna fronta« je silno geslo. Brez enotnosti je zmaga nemogoča. Toda enotna fronta mora biti organizatorično enotna, da organizacije svoje vodstvo lahko kontrolirajo. Vsi zavedni socialisti to vedo in samo na te zidamo. Zato je naša stranka tako ostro nastopala proti

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

vsem, ki so podirali enotnost organizacije, zato je tudi danes naša dolžnost zaklicati še enkrat in zelo na glas:

Brez zavednih organizacij ne bomo zmagali v parlamentu, ker bodo poslanci tam delali zase, ne za organizirano delavstvo. Zato so nam volitve sicer zelo važne in bomo delali zanje z vsemi svojimi skromnimi močmi, toda organizatorične enotnosti si zaradi volitev ne damo razbiti.

Kaj pa še, da bi šli v volitve skupaj s tistimi, ki jih poznamo kot razdirače organizacij! Tem so volitve samo sredstvo pri lovu na mandate zato so si izbrali ti isto geslo, ki ga bedno delavstvo najbolj razume enotnost.

S tem love delavstvo. Pred 2—3 leti so pa vsi ti komunistični voditelji govorili proti sedanjim svojim zaveznikom (Kristanovskim desničarjem), da volitve nič ne pomenijo in da je treba rajši parlament razbiti, nego pa iti s koritarji. Kdor to zgodovino pozna, ve, kaj je potrebno. Ne bo podlegel silnemu geslu »enotnosti«, postavil se bo po robu vsaki enotnosti, ki naj velja samo za volitve, češ »po volitvah gremo pa lahko zopet narazen!« Tako ne govore socialisti, tako govore samo lovci na mandate.

Socialisti spoštujemo vero, zato je ne vlačimo v politiko, da z lažljivimi frazami privabimo nezavedno maso na svoj mlin. Socialisti pravimo: Vera brez del je mrtva.

MUKI.

(Dalje.)

»Oprostite, gospodična,« sem dejal in proti svoji volji občutno zardel. »Zakaj pri vas nimate nobene postelje? Tako velika soba in nobene postelje. Včeraj ste mi na pravili, da spi Muki z vami na postelji.«

»Ha, ha, ha.« so se zasmejale vse tri hkratu in tako sem začutil, da ne bo vse prav. »To je soba, kjer sprejemamo goste,« mi je pojasnila gospodična, pri tem pa sem zopet opazil nekak čuden odsev v njenih očeh. »Vendar ne boste zahtevali, da vas položimo kakor bolnika v sanatoriju tako v posteljo.«

Zamrmral sem nekaj bržkone, da mi je to že znano, ker sem bil v drugih hišah, ki imajo tudi sobe bez posteli in da sem se samo zagovoril, čutil pa sem le, da sem zgrabil kozla naravnost za roge.

»Presneta zadeva,« sem premišljeval sam pri sebi. »to pa vendar ne gre, da bi jaz, ki nosim v žepu črno na belem, da spadam med kulturne ljudi, ne vedel kako žive kulturni ljudje.« Porabil sem

ugodno priliko ko je gospodična s črnimi očmi nalivala čaj, nena mati pa je pravila drugi hčerki kako lepa je bila ministrova gospa na zadnjem plesu, in začel ogledovati sobo. Šment! Same stvari, ki jih nisem dotlej poznal. Tla zložena iz čudnih štirioglatih deščic, gladka kakor moč praznične hlače na kolenih, po kotih zelena in pisana drevesa kakor kje v Afriki ali na Havaških otokih, ob stenah omare, ki se svetijo kakor tabernakel v farovski cerkvi, na stenah v pozlačenih okvirih gola telesa žensk kakor sveži rakci na trgu in nikjer nobene postelje. Samo v kotu pri oknu je stala nekaka temno-rdečkasta postelji podobna zadeva, kjer je čepel moj znanec in malopridno lizal svoje kocaste tačice.

»Muki, kotka (tako je imenovala gospodična piskote). Pojdi sem, danes si bil priden, dobš še po večerji kotka.« Muki je zarenčal, češ, kaj me vendar motiš in vtaknil glavico med tačice. Gospodična je vstala od mize, vzela trdovratnega cucka v naročje in mu prigovarjala:

»No, ubožec, kaj pa ti je, da si tako siten? Kaj ne vidiš, kdo je pri nas? Daj

gospodu tačko! Tako, vidiš, saj si moj ka'ne?« In gladila ga je po glavi in hrbtu kakor skrbna mati svojega prvorojenca.

»Gospa,« sem se obrnil k njeni materi, »oprostite, da si drznem. Zdi se mi, da je pasje vprašanje pri nas veliko preveč zanemarjeno. Pomislite, prosim, koliko teh nesrečnežev se klati brez gospodarja in rodnega krova po ulicah in iščejo kje bi našli oglodano kost. Jaz sem velik prijatelj živali sploh, posebno pa cenim in spoštujem pse kot najzvestejše prijatelje človeka.«

»Da, da,« je odgovorila gospa in očel so se ji zaiskrile od radosti. »Tudi jaz se strinjam z vami. Srečna sem, da se je našel človek, ki čuti z menoj. Kolikokrat sem že govorila možu in svojim znancom naj se vendar usmilijo ubogih živali, ki nima o ni očeta ni matere. Človeka boli srce ko gleda njihovo bedo. Gre mimo tebe, oči je povsili, glava se komaj drži na vratu, onemoglo otepa po kolenih — komu bi se nezasmilila nedolžna žival? Od svojih ust bi odtrgal človek, samo da nasiti lačne želodce. Prav pravite, pasje vprašanje, to je kot nalašč za našo dobo-

Čistost načela zahteva, da nastopimo samostojno. Boj enotnim frontam — kapitalističnim kakor lažisocialističnim!

Zunanja in notranja fronta.

Proletarska stranka smo. Proti kapitalizmu se borimo. Razredni boj vodimo.

S temi besedami je povedano dovolj jasno, kdo je naš prijatelj in kdo nasprotnik.

Nekaj je pa vendarle treba še dostaviti. Kapitalisti imajo čas in denar za svojo izobrazbo, zato je njih orožje proti nam vsak čas in na vseh krajih ostro nabrušeno. Proletarci pa nimajo niti časa niti denarja, da bi se zadostno izobrazili, da bi dovolj preštudirali položaj, kratko: da bi bilo njih orožje dovolj nabrušeno. Zato je ta njih boj res težak in bi sploh ne bilo upanja na zmago, če bi ta boj ne bil pravičen. Pravica pa je tista čudežna moč, ki daje tudi skrhanemu meču tako močan zamah in tako težo, da podre nasprotnika, čeprav ima še tako ostro sabljo...

Zato je socializem zmagal kot ideja tako popolnoma, da se zdi nihče več ne upa boriti proti njemu, dočim je bilo pred vojno še vse proti. Lažisocialistov ni bilo. Da so socialisti, so lagali le kapitalistični hlapci, ki so bili nastavljeni in plačani zato, da bi lovili med proletariatom ovčice in jih v raznih narodnostnih in verskih šolah izobraževali za faničarje, ki naj se potem kot narodni socialisti in krščanski socialci bore proti proletariatu za koristi kapitalistov. Samo ti so bili lažisocialisti. Po vojni pa hoče biti ves svet socialističen. Zato zdi ne gre več za socializem, ampak za to, kdo socialistično živi in dela.

Kapitalizmu je dala tehnika v svetovni vojni novo orožje: dušee pline. Nekaj popolnoma enakega si je poskrbel po svetovni vojni tudi za svoj boj proti proletariatu.

Ko so kapitalisti opazili, da zmaguje socializem, so izjavili, da so tudi oni socialisti. Vrinili so se med proletarijat in ga z dušeeimi plini laži in radikalnosti tako omamili, da je bil nezmožen za obrambo. Zvezali so mu roke in noge, vzeli mu hrano, obleko in stanovanje, potem so pa rekli: »Glej, to je storil s teboj socializem!«

Koliko imamo teh vprašanj! Dan za dnem so polni časopisi, tiskarski stroji brenče noč in dan in vsaka druga beseda, ki jo vrežejo v cinkovo ploščo, je vprašanje. Človeku se zdi, da se bo cel svet kmalu spremenil v veliko nerešeno vprašanje. In kako zoprna so vsa ta vprašanja! Reparačisko vprašanje, narodno vprašanje, razredno vprašanje, uradniško vprašanje, delavsko vprašanje, vprašanje južne železnice, vprašanje zasedenega ozemlja, vprašanje nezasedenih ministrskih stoličkov, vprašanja brez konca in kraja. Kdo neki bo odgovarjal na vsa ta vprašanja? Samo nasleja vprašanja ne srečate nikjer. In v tem tiči vsa nesreča našega pokolenja. Verjemite mi, če bi se ljudje bolj zanimali za stvari, ki jih imajo pred nosom, če bi ne plavali kakor lkar na svojih voščenihi perotih nekje pod oblaki in iskali življenja tam, kjer ga ni, bi bilo na zemlji vse drugače. Kdor začne zidati hišo od strehe, ne bo nikoli pod streho. Zato je treba odgovoriti naprej na taka vprašanja kot je nasie, mačje, mišje, pičje in sploh vseh živali brez stalnega poklica in nepremičnega imetja in šele tedaj bo mogoče govoriti o ljudeh.

(Dalje prih.)

Proti tem dušeeim plinom proletarijat ni imel prav nobenega orožja, zato je podlegel in danes leži lačen in nag na tleh, bolj poteptan nego pred vojno...

Ali je čudno, da ta zvezani revež ne zaupa nikomur več?

Toda 2000 delavcev si je na Slovenskem vendarle ohranilo nekaj zdravja in moči, ker se niso hoteli s kapitalističnimi hlapci kregati, ali je boljša leva ali desna, ali je boljši komunist ali socialpatriot, temveč so izjavili, da so najboljše enotne organizacije in so zato tudi delali za take organizacije. Na ta način so postavili Socialistično stranko Jugoslavije na Slovenskem na trdna tla, da ji komunistični kričarji niso mogli do živnega, na drugi strani pa so pregnali iz nje vse papeže in škofo, zaradi katerih so komunisti prei stranko lahko blatili, češ, da je socialpatriotska in korumpirana.

Te organizirane stranke so se kapitalisti ustrašili. Ne zato, ker bi jim mogla že danes iztrgati iz rok njih gospodarsko in politično moč in oblast, pač pa zato, ker vidijo v nji začetek tiste stranke, ki bo postavila naprej v svojih vrstah nov družabni red, zaradi tega novega poštenega socialnega reda pridobila zaupanje vseh proletarcev, postala na ta način večja in večja, ter končno obvladala občino in državo. Te bodočnosti so se kapitalisti ustrašili in so zato z vsemi silami delali na to, da se ta stranka ne razvije, da jo ugonobijo že v njenih začetkih.

Toda v javnosti seveda tega niso povedali. Preveč proletarcev bi zvedelo in se postavilo v boj za tako stranko. Zato so jo hoteli v javnosti umolčati, svoj boj pa so zanesli v njo samo.

Vse tisto, kar smo slišali proti čiščenju, je bilo iz kapitalističnih vrst, čeprav je bilo govorno z usti sodrugov. Kajti ne le tisti, ki so bili med nami samo zato, da so v naših vrstah delali za kapitalizem bodisi na lastno pest in račun, bodisi kot plačani hlapci kapitalizma, ne, tudi pravi proletarci so bili disgustirani (so zgubili veselje) nad čiščenjem, ker so vedno kar naprej slišali očitke: »Čistili boste, dokler ne bo nič več ostalo!« Ker je bil boj težak, napredek prepočasen, beda velikanska, zato je to nanie vplivalo, začeli so se res bati — čeprav ni bilo najmanjšega povoda za strah in ga tudi zdaj ni niti ga ne bo. Kajti malo jih je bilo, ki smo jih morali izčistiti, le kapitalistični hlapci in kapitalisti, ki so bili na lastno pest in na lastni račun v naši stranki in so izpolnjevali dolžnosti samo zato, da nam smejo nagajati, le ti so znali čiščenje tako zavlačevati, da je trajalo predolgo, da traja pravzaprav še dalje, ker se izključeni še vedno sili v socialistične vrste, ker še vedno govorijo, da so socialisti, in ker njih prijatelji še vedno agitirajo proti naši stranki! To so tisti dušeei plini, s katerimi nas kapitalizem še vedno zastruplja! Edina obramba je organizacija, ki zna te pline pregnati in razčistiti položaj s tem, da radikalno odpre vsa okna in vrata: da govori odkrito pred vso javnostjo in da pravi vsakemu, ki mu javnost ni všeč, naj gre tja, kjer dela tajno.

Nikogar ne sodimo. Niti proletarcev, ki v težkem boju za obstanek nimajo časa čitati in se dajo zato vleči za nos od nasprotnikov, niti tistih »starih« sodrugov, ki so disgustirani od dušeeih plinov. Toda obojim moramo odločno povedati,

da s čiščenjem ne bomo prenehali prej nego takrat, ko bodo vse smeti izmetene in vsi plini odstranjeni. Dokler ima kapitalizem možnost, kazati proletariatu koritarje in nagradarje pod socialistično firmo in mu proletarijat še gre na ta lim, tako dolgo smo prisiljeni boriti se proti kapitalizmu naprej na notranji fronti. Na zunanjo fronto pojdemo, kadar bomo vedeli da je proletarijat toliko organiziran in zaveden, da bo sam pobil tiste, ki mu streljajo v hrbet.

Organizacijski pravilnik

Socialistične stranke Jugoslavije, veljaven za slovensko ozemlje za čas do skupnega strankinega kongresa.

(Dalie.)

Pokrajinsko načelstvo, 5 članov in 3 namestniki, ki morajo imeti možnost čestost se shajati. Vse te voli pokrajinski zbor iz svoje srede.

Pokrajinski odbor tvori:

a) pokrajinsko načelstvo;
b) nadaljnjih 5 članov in 3 namestnikov, ki jih voli pokrajinski zbor iz svoje srede in

c) še najmanj 5 članov in njih namestnikov, ki jih volijo okrožni zbori in organizacije po § 36. Širši pokrajinski odbor sestoji iz pokrajinskega odbora in delegatov velikih organizacij. Za velike organizacije veljajo vse tiste, ki so glasom tiskanega poročila v zadnjem mesecu pred sklicanjem širšega pokrajinskega odbora obračunale za predzadnji mesec vsaj za eno petindvajsetino vsega strankinega članstva. Stroške teh delegatov nosijo organizacije same.

§ 34. Dokler okrožja še niso urejena, se volijo njih zastopniki v pokrajinskem odboru na ta način, da se razdeli ozemlje, ki še nima okrožij, na enake dele po številu organizirancev, potem se pa dotične organizacije pozovejo, da se dogovore o skupnem kandidatu. Pri občnem soglasju, ali če soglašajo v izbiri kandidata vsaj tiste organizacije, ki zastopajo dve tretjini organizirancev dotičnega ozemlja, velja kandidat za izvoljenega, sicer se mora sklicati po načelu okrožnega zbora za to volitv konferenca, ki odloča potem z navadno večino delegatskih glasov.

§ 35. Organizacije vsakega zemljepisno ali gospodarsko zaokroženega ozemlja imajo pravico organizirati se v samostojno okrožje in izvoliti svojega zastopnika v pokrajinski odbor, če doseže skupno število njih organizirancev 10% vseh strankinih članov. Okrožje obsega lahko več okrajnih glavarstev, po oblastni meji pa ne sme biti presekano.

§ 36. Pravico do posebnega člana pokrajinskega odbora ima tudi vsaka krajevna organizacija in organizacije po § 10., če doseže njeno število 10% vseh strankinih članov. Če pa pade število organizirancev v taki krajevni ali okrožni organizaciji pod 10%, zgubi njen zastopnik v pokrajinskem odboru odločilni glas takoj, posvetovalni mu pa ostane do prihodnjega pokrajinskega zbora.

§ 37. Volitve članov pokrajinskega odbora iz posameznih okrožij morajo biti izvršene najpozneje v 3 mesecih po pokrajinskem zboru. Okrožni zbori morajo biti sklicani na isti način, kakor pokrajinski zbor — če se je pa število članov več nego podvojilo od meseca, ki je bil merodajen za pokrajinski zbor, nimajo posamezne organizacije pravice na več delegatov, nego jim gre na podvojeno število. Isto velja tudi za okrožja z ozirom na člane pokrajinskega odbora, tako, da

Imajo okrožja, ki so imela prd pokrajniskim zborom 500 članov in se dvignejo v drugem mesecu po zboru na 1000 članov, dobe svojega člana pokrajinskega odbora. tista pa ne, ki so imela pred zborom samo 499 članov. (Ta zgled velja za slučaj, da ima pokrajinska organizacija stranke 10 tisoč članov. Pri 6000 članov ima okrožje s 600 člani že svojega zastopnika v pokrajinskem odboru, torej bi imelo pred pokrajinskim zborom lahko tudi samo 300 članov).

(Dalje prih.)

Politične vesti.

+ **Vollna borba.** Iz Belgrada poročajo o srditih bojih za mandate. Kandidatne liste sta vložili dosedaj samo še dve stranki, neodvisna delavska in demokratska stranka.

+ **Konferenca o južni železnici v Rimu** radi prevzema prog južne železnice v državno upravo se bo kmalu začela. Predposvetovanja so se začela 14. t. m. V torek večer se je v našem ministrskem svetu vršilo posvetovanje glede navodil našim delegatom na rimski konferenci.

+ **Mussolini** je poslal potom velikega fašistovskega sveta reškim in dalmatinskim fašistom posebno brzojavko, v kateri jim priporoča, naj mirno in tiho prenesejo ratifikacijo rapalske pogodbe.

+ **Na Bolgarskem** bo koncem tega meseca parlament razpuščen. — Glavni odbor vladne zemljoradniške stranke je izključil iz stranke tri odstopivše ministre, ki so zakrivil neke umazane afere.

+ **Turki** se pripravljajo v Traciji na novo vojno, preskrbujejo se posebno z municijo. Dobavo municije hočejo podtakniti nekatere vesti Bolgarom. — Obenem so Turki v Traciji začeli preganjati grško duhovščino. Grškega škofa v Čataldži so izročili sodišču radi veleizdaje, radi istega delikta prodajajo tudi posestva drugih cerkvenih dostojanstvenikov.

+ **Med Poljsko in Litvo** grozi spopad radi tega, ker je poslaniška konferenca v Parizu prisodila Poljakom del nevtralne cone med Poljsko in Litvo pri Vilni. Memelsko pristanišče dobe Litvanci, dovoliti pa morajo nekatere ugodnosti sosednim državam v tranzitnem prometu.

+ **V Poruhrju** je položaj kritičen do skrajnosti. V torek so Belgijci zasedli pristanišče Emmerich in Wesel, odkoder lahko nadzirajo ves promet med Nemčijo in Nizozemsko. Prepoved izvoza kovinskih izdelkov iz Poruhrja v Nemčijo izvajajo z vso strogostjo. Odpor nemškega prebivalstva narašča vedno bolj. Tako so n. pr. sklenili zdravniki, da ne bodo zdravili nobenega Francoza ali Belgijca. Francozi izganjajo rodbine nemških častnikov in podčastnikov. Mestu Gelsenkirchen so naložili radi izgrediv proti francoskim četam 100 milj. mark globe, občinski odbor je plačevanje odklonil.

+ **V angleškem parlamentu** je Ramsay Macdonald, znani voditelj delavskega pokreta, ostro napadel francosko okupacijo Poruhrja. Angleški ministrski predsednik Bonar Law pa je zaključil svoj govor z nado, da bo prišel trenutek, ko bo Anglija lahko posredovala v francosko-nemškem sporu. — V sredo pa so objavili vsi večji pariški listi članke, da smatrajo vmešavanje Angležev za nepotrebno in da odklanjajo vsak poskus posredovanja.

Ne zamudite nobene prilike. šriti svoj list! Če si socialist, tedaj le tvoj list »Napreje«. Pridobivaj mu nove naročnike!

Dnevne vesti.

Včerašnjí »Slovenec« ima inserat, iz katerega bi se dalo posneti, da imt l. delkonsumno društvo v Ljubljani resen namen uvesti moderno službeno pragmatiko za svoje uslužbenice. V ta namen išče sposobnega človeka, ki bi bil kos tej nalogi. Mi bi ta moški korak pozdravili, če ne bi sumili, da je vse skupaj le nova belokranjska (Puceljeva) železnica.

Delavci! kupite čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši. Glavna zaloda na drobno in debelo, Ljubljana, Breg 20.

Ljubljana.

Dražba mestnih njiv. Dražba mestnih njiv v na em se bo vršila: 1. v ponedeljek, 19. februarja za njive za Bežigradom in ob gramozni jami na Vodovodni cesti. 2. v torek, 20. februarja v Kozlezi in ob Ljubljani na prostoru bivše vojaške plavalnice. 3. v sredo, 21. februarja za Mesarico in na Smeteh. 4. v četrtek, 22. februarja za klavnico in na Orlovem vrhu. Pričetek dražbe ob 8. dop. na omenjenih njivah. Sedanji najemniki imajo prednost, če se dražbe udeležijo in plača o povišano 4kratno dosedanjo najemnino, kolke in občinsko pristoibino 2%. Kdor ne pride in tudi ne plača povišane najemnine izgubi svoj kos njive v prid najvišjemu ponudniku. Za slučaj snega se dražba preloži na iste dneve prihodnjega tedna.

Čiščenje drevja v »Zvezdi«. Cel teden dni se bo čistilo oziroma obsekavalo drevje v drevoredih »Zvezde«. Radi tega je primoran mestni magistrat neke prehode v »Zvezdi« zapreti, tako da ostanejo le nekateri prosti. Občinstvo se v lastnem interesu opozarja, da se poslužuje le prostih prehodov, da ne bo nesreč.

Odbor Slov. zdravniškega društva se je konstituiral na svoji seji dne 8. t. m. sledeče: predsednik: dr. Josip Tičar, podpredsednik: dr. Rudolf Kobal, tajnik: dr. Matija Mrgole, tajnikov namestnik: dr. Ante Goričar, blagajnik: dr. Robert Blumauer, blagajnikov namestnik: dr. Matija Ambrožič, knjižničar: dr. Ivan Pintar, knjiž. namestnik: dr. Tekla Kenk, odborniki: dr. Fran Göstl, dr. Živko Lapane, dr. Tomo Zarnik, dr. Franc Šterba, dr. Albert Trtnik.

Celje.

Popravek. V »Napreju« štev. 21. z dne 27. januarja 1923. smo priobčili pod celjsko rubriko notico in sicer pod naslovom »Pred nekaj dnevi so bili aretirani kapitalistični podrepaniki radi tatvine mesa in vina.« — V omenjeni notici so bili prizadeti: Josip Šket, Antonija Šket (njegova žena), Pavla Podgorškova in Metod Trebičnik, vsi bivši stavkokazi za Westnove stavke in agitatorji za stavkolomstvo. Na to notico smo prejeli od g. Josipa Šketa dopis z dne 31. januarja 1923. iz Celja, s katerim zahteva popravek, pravi, da je nedolžen in da niso navedeni nič kaznovani. Obenem grozi v dopisu s tožbo in zahteva, da mu izročimo ime našega dopisnika. Citirani dopis smo poslali našemu poročevalcu v Celje, od katerega smo dobili tole pojasnilo: Josip Šket, je kaznovan na 2 meseca; Antonija Šket kaznovana na 1 mesec; Pavla Podgoršek na 1 mesec; Metod Trebičnik kaznovan na 14 mesecev; Ivan Stanič na 8 mesecev težke ječe. Na te-

melju te informacije prosimo gosp. Šketa, da čimprej vloži tožbo, nakar bomo povedali ime našega poročevalca. (Op. uredn.)

Maribor.

Orjuna hoče prirediti predavanje o svojem pomenu in programu. Čujemo, da bodo imeli Orjunci na svojih uniformah — katerih odobritev je odvisna le še od ministra za notranje zadeve — rdečo »lintverne«. Odkritosrčni so. Ali je treba še predavanj?

Po napadu na Cirilovo tiskarno hiti Orjuna zatrjevati, da ona ni kriva. »Primate tatu.« je kričal tat, da odvrne sum od sebe. In včasih ga res ne primejo.

Radičevo stranko so prišli ustanavljati k nam bratja Hrvati. Kandidatura še na razpolago, kdo da več?

Prihodnje predavanje »Ljudske univerze« se bo vršilo v ponedeljek, 19. t. m. Prof. Majcen bo govoril o napakah v pismeni in ustmeni slovenščini. Priporočljivo za gospode novinarje in gospode iz uradov.

Pomladok Rdečega križa so ustanovili ob priliki zadnjega predavanja na Ljudski univerzi.

Kavarna »Beograd« je zašla v konkurz. V lokal se preseli neki trgovec s pohištvo.

Iz stranke.

Vsem organizacijam in članom našega znanjamo, da sta pismeno izjavila svoj izstop iz naše stranke bivša sodruga: dr. Milan Korun in Jože Golmaer. Da to javno naznanimo je tembolj potrebno, ker se pripravljata na izdajanje novega lista, ker ustanavljata ta ništvo nove stranke in razpošiljata okrožnice.

Seja upravnega odbora D. T. E. se bo vršila v četrtek, 15. t. m. ob 7. zvečer v »Zadružnem domu« v Spodnji Šiški.

Seja političnega odbora za Ljubljano se bo vršila v četrtek, 15. t. m. ob 20. v upravnistvu »Napreja«. Dnevni red zelo važen. — Predsednik.

Hrastnik. V nedeljo, dne 18. t. m. se bo vršila ob 3. popoldne v prostorih konsumnega društva v Hrastniku konferenca vseh zaupnikov SSJ. Vabljeni so zaupniki iz kemične tovarne, steklarne, občine Dol in občine Sv. Krištof. Dnevni red: volitve v narodno skupščino. Poroča sohr. Krušič iz Trbovel. Točna in pomenovna udeležba dolžnost.

Krajevna politična organizacija v Tacnu vabi vse člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, 18. februarja v gostilni pri Kajžnu Tacnu. Začetek točno ob 15. (3. popoldne). Dnevni red: 1. poročilo predsednika 2. poročilo tajnika in blagajnika. 3. poročilo kontrole. 4. volitev novega odbora. 5. raznoterosti. — Sre emali se bodo novi člani in pobirala zaostala članarina. Udeležba dolžnost vsakega zavednega člana. — Odbor.

Vestnik Svobode.

Mežica. V nedeljo, 18. februarja ob 10. se bo vršil redni občni zbor podružnice »Svobode« v društveni dvorani nad konsumnim društvom v Mežici. Polnoštevilna udeležba dolžnost!

Gospodarstvo.

= **Vrednost denarja.** 1 dolar velja 98—99.50 Din. 100 avstrijskih kron 14.35 para. 1 francoski frank 6.20—6.30 Din. 1 lira 4.85—4.87 Din. V Curihu stane 100 naših dinarjev 5.20 švicarskih frankov.

(Po avtoriziranem prevodu Ivana Moleka.)

Družba v Kummejevi delavnici je kmalu dobila novega pristaša, nekega Ircu z imenom Brajer. Irci so bili poseben problem tekom vojne; trn v peti zaveznikov, vrzel v njihovem oklepu in pretrgan člen v verige njihovih argumentov. Vsled tega so bili Nemci vselej srečni, kadar so se sešli z Irci. Brajer je prišel v delavnico s prebitim obroč m na kolesu in medtem, ko je čakal na kolo, je brez ovinkov povedal svoje mnenje o svetovnem položaju. Stari Kumme ga je zadovoljno potrepljal po rami, stisnil mu je roko in ga povabil, da naj še pride. Res je prišel skoraj sleherni dan. Navadno je prinesel v žepu časopis »Hibernia«, Kumme je pa potegnil iz predala list »Germania« in nato sta oba preklinjala Anglijo, da se je kar kadilo. France je ob takih prilikah odložil pilo, s katero je pilil nazobčano kolo, poslušal z velikim zanimanjem in vzklíknil: »Tako je!«

Prišla je zima in dnevi so bili kratki, zato je moral France delati pri električni luči v ozadju delavnice. Nekega meglenega popoldne je stopil Brajer k Francetu in mu pomignil v temni kot. Nato so se vrstila vprašanja. Ali France res sovrži vojno kakor govori? Ali je pripravljen dokazati to v dejanju? V tovarni Empire se proizvaja dnevno na tisoče granatnih lupin, ki imajo služiti za umor ljudi. Zaman je misliti na stavko; tovarna je polna špionov in delavec, ki izpregovori eno samo besedo o štrajku, je na mestu odslovljen. Z zunanjimi agitatorji ni tudi nič, kajti zapro jih takoj, čim se prikažejo. Stari Granitch ima mestno vlado v žepu svojega telovnika.

France je seveda vse to vedel, ampak Irec ga je spomnil na nekaj drugega. Še so sredstva, ki lahko ustavijo delo v Empiru — sredstva, ki so se dobro obnesla v drugih mestih. On ve, kje se dobi T. N. T., to je eksplozivna snov, ki je veliko močnejša kakor dinamit. Iz cevi, katerih je dovolj v delavnici, se lahko naredijo bombe in France, kateremu je tovarna dobro znana, bi lahko aranžiral stvar. Saj ne bo zastoj. Dosti denarja ga čaka za to delo — toliko denarja, da bo lahko živel brez skrbi vse svoje življenje.

France je ostrmel. Resnično je verjel, da nemški vohuni spadajo med morske kače, zdaj je bila morska kača pred njegovimi očmi — dvignila je glavo skozi pod Kummejeve delavnice!

Ne, tega pa on ne stori! France je odločno odgovoril Ircu, da se ni obrnil na pravega človeka. Na ta način se ne ustavi

vojna, pač pa se še poveča. Irec je bil iznenaden. Prišel je dokazovati Kremenu, da življenja delavcev ne bodo v nevarnosti: razstrelba se lahko izvrši ponoči in ranjen bo edino žep starega Granitcha.

Toda France se ni dal pregovoriti. Ena stvar, katero so mu k sreči dobro zabili v glavo pri socialistični organizaciji, je bila, da delavsko gibanje ne sme biti zarotniško in nasilno, temveč odprto in mirno; pridobiti je treba ljudi s prepričanjem in revolucionirati njihove misli.

Brajer se je razjezil in imenoval je Franceta strahopetca. Potem je pa hitro prenehal s to stvarjo in ga nekako boječe vprašal, če ga morda izda. France se je nasmejal. Granitcha sovraži — toda prokleti stari dihur naj se sam zavaruje proti zarotnikom, on že ne bo njemu za voluna! France kratkotalo ni hotel imeti ničesar s to rečjo.

Zadeva je bila s tem končana in Irec ga ni več nadlegoval, ali mali strojnik je imel od tistega časa odprte oči in pazil je, kaj se godi v Kummejevi delavnici. Čudil se je, ko je videl toliko neznanih in zelo sumljivih obiskovalcev, ki so imeli redne seje v delavnici; bili so sami Nemci. Videl je tudi, da se je med Brajerjem in Kummejevim nečakom Henrikom razvilo zelo intimno prijateljstvo.

Tako so se vlekli tajni sestanki, dokler ni bilo naenkrat konec vsega. Eksplozirala je bomba, dasiravno ne takšna kakršne je pričakoval France.

Bilo je nekega večera v februarju. France je ravno končal delo, ko so se odprla vrata delavnice in štirje moški so vstopili. Držali so se nenavadno resno in dva sta stopila h Kummeju, druga dva pa h Kremenu. Predno se je France zavedel kako in kaj, je bil možak že pri njem in mu pokazal zlato zvezdo na telovniku pod suknjo rekoč: »Jaz sem v službi zvezne vlade in vi ste aretirani.« Istočasno je drugi prijel strojnika za roke in ga uklenil. Druga dva sta pa medtem že imela starega Kummeja v železju. France je slišal ropot v ozadju delavnice in se ozrl. Zadnja vrata so bila odprta in v delavnico sta stopila dva druga detektiva, ki pa nista imela nobenega posla, kajti Kumme in France sta bila tako presenečena, da se nista ganila nikamor.

Vedli so ju ven, posadili v avtomobil, ki je čakal pred delavnico in družba se je hitro odpeljala. Kumme in France sta pričela izpraševati, kaj to pomeni, toda odgovora ni bilo. Nato sta umolknila in se zamislila. Najbrže sta premišljevala vsak o svojih grehih in špekulirala, da li so vsi grehi že znani policiji. (Dalje prih.)

ODLOMEK IZ »KARAMAZOVH«.

(Dostojevski.)

»Kakšna osamelost?« sem ga vprašal.

»Ta, ki vlada sedaj vsepovsod, posebno v našem stoletju. Vsak stremi dandaneč za tem, kako bi svojo lastno osebo obdal z nekakšno posebnostjo, vsak hoče spoznati v samem sebi bogastvo življenja, v resnici pa se to bogastvo ne pokaže nasprotno, izid je popoln samomor, mesto samostojnosti popolna osamelost. Vsi se izključujejo v našem stoletju v samostojne eksistence; vsak se izollra v svoje lastno peklo, vsak se oddaljuje od drugih, skriva še to kar ima in konča s tem da ljudi odbija in da ga odbijajo tudi ljudje sami. Nabere si lep kapital in si misli: Kako sem močan, sedaj sem varen na vse strani. In ubožec ne ve niti tega, da pada vedno bolj v samomorilno onemoglost kolikor bolj zbira in kopiči. Kajti navadil se je popolnoma upati na

samega sebe in se le kot osamljenec izločil iz celote. Učil je svojo dušo dvomiti na pomoč drugih, bodisi na to od ljudi, ali celo na to od človeštva in se boji le tega, da bi izgubil svoj denar in žnjim pridobljene pravice. Človek v splošnem neče danes uvideti, da ne obstoji resnična varnost osebnosti v njegovi osebni osameli moči, ampak le v skupnosti in v vsem človeštvu.

UTRINKI.

Korenine vse resnice so skrite v temi in morala ne spada v kraljestvo, v katerem raste drevesa s koreninami navzgor.

Ti moraš, torej tudi moreš!

Ves historični razvoj, in sicer ne samo razvoj človeštva, ampak tudi narave, je prepotrebna in neobhodna pot k popolnosti.

Vladimir Solovjev.

Dober bratec.

Mati Pepčku: »Pepček, požrešen ne smeš biti! Vse moraš s svojim bratcem deliti po bratovsko. Če ti dam pomarančo, jo moraš razpoloviti tako, da dobi bratec večji kos.«

Pepček: »Mama, potem naj raši deli on po bratovsko.«

Izored sodišča.

Sodnik: »Ali ste bili že kdaj predkaznovani?«

Potenuh: »Ne, gospod sodnik! Kaznovan sem bil vselej šele potem.«

Stanovska zavost.

Postopač: »Nikar se ne držite tako ponosno, gospod orožnik, in nič preveč si ne domišljajte: saj mora biti vendar vsakogar sram, če ga vidijo ljudje v vaši družbi.«

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ)

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Razno perilo

za dame, gospode in deco
priporoča trdka

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10.

BERNSON
GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE
ceneja in trajnje so kakor usnene!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrazi!

Pletenine

kakor jopice, »lmsko perilo, nogavice, rokavice
v veliki izbiri pri

A. ŠINKOVIC nasl.
K. SOSS,
Ljubljana, Mestni trg 19.